

Správa o výsledku kontroly
príjmov rozpočtu z poplatkov za komunálny odpad
(pre obecné zastupiteľstvo)

Na základe plánu kontrolnej činnosti na I. polrok 2019 vykonala hlavná kontrolórka obce RNDr. Helena Niepelová, PhD. v obci Bernolákovo (ďalej len „obec“) kontrolu príjmov rozpočtu z poplatkov za komunálny odpad.

Cieľom kontroly bolo preverenie dodržania príslušného všeobecne záväzného nariadenia obce v súvislosti s vyberaním poplatkov za komunálny odpad.

Predmetom kontroly bola najmä správnosť stanovenia výšky poplatku, jeho platba a príslušná evidencia za rok 2017 a 2018, ako aj analýza príjmov od občanov voči výdavkom obce na zber a likvidáciu odpadov.

Rok 2017

Obec v roku 2017 plánovala v schválenom rozpočte príjmy za komunálne odpady v sume 165 000 eur, ktoré boli v rámci rozpočtových opatrení zvýšené na 180 000 eur. Skutočný výber dosiahol sumu 174 917 eur.

Celkový sumár údajov o vymeraných a uhradených poplatkov za komunálny odpad bol preverený v evidencii na referáte miestnych daní a poplatkov a v účtovných knihách. Údaje sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách:

Poplatok	Skutočný príjem za rok 2016	Skutočný príjem za rok 2017
Komunálny odpad	163 480 eur	174 917 eur

Zdroj: záverečný účet

Poplatok	Suma výmerov za rok 2017 k 31.12.2017	Úhrada k 31.12.2017
Komunálny odpad	174 039,82 eur	174 039,82 eur

Zdroj: evidenčný systém na referáte daní (súhrnné zostava)

Poplatok	Suma výmerov za rok 2017	Úhrada za rok 2017
Komunálny odpad	175 555,20 eur	174 936,82 eur

Zdroj: evidenčný systém na referáte daní (evidencia)

Poplatok	Suma výmerov za rok 2017 k 31.12.2017	Úhrada k 31.12.2017
Komunálny odpad	174 709,82 eur	174 9016,82 eur

Zdroj: hlavná kniha za rok 2017

Podľa stavu z hlavnej knihy k 31.12.2017 tvoril príjem od občanov za zber a likvidáciu komunálneho a biologického odpadu, vrátane príjmu za nádoby 188 816,82 eur a výdavky týkajúce roku 2017 v sume 204 129 eur vrátane nádob a nálepiek. Rozdiel medzi príjmami a výdavkami tvorí sumu - 15 312,18 eur.

Rok 2018

Obec v roku 2018 v schválenom rozpočte predpokladala príjmy za komunálne odpady v sume 185 000 eur, pričom skutočný výber dosiahol sumu 183 437,77 eur.

Celkový sumár údajov o vymeraných a uhradených poplatkov za komunálny odpad bol preverený v evidencii na referáte miestnych daní a poplatkov a v účtovných knihách. Údaje sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách:

Poplatok	Suma výmerov za rok 2018 k 31.12.2018	Úhrada k 31.12.2018
Komunálny odpad	184 101,26 eur	182 291,44 eur

Zdroj: evidenčný systém na referáte daní (súhrnná zostava)

Poplatok	Suma výmerov za rok 2018	Úhrada za rok 2018
Komunálny odpad	183 981,26 eur	182 535,44 eur

Zdroj: evidenčný systém na referáte daní (evidencia)

Poplatok	Suma výmerov za rok 2018 k 31.12.2018	Úhrada k 31.12.2018
Komunálny odpad	185 634,64 eur	183 437,44 eur

Zdroj: hlavná kniha za rok 2018

Ako je zrejmé z jednotlivých údajov evidenčného systému na referáte miestnych daní a poplatkov, tento neposkytuje spoľahlivé údaje. V evidencii k 31.12. je zaznamenaný iný sumárny údaj ako pri zadaní súhrnnej zostavy za rok k 31.12. Zostaveniu súhrnnej zostavy výmerov totiž predchádza upozornenie systému, že „nie u všetkých výmerov bola zadaná právoplatnosť, resp. nemá zadaný pevný dátum splátky a teda nemusí byť platba zahrnutá do zostavy“. Táto skutočnosť má pravdepodobne za následok rozdielne údaje o počte vyrubených a uhradených údajoch nielen v samotnom evidenčnom systéme ale aj v účtovných knihách.

Odporúčam preto dôsledne analyzovať príčiny tohto stavu a prijať opatrenie na zabezpečenie spoľahlivosti a hodnovernosti údajov.

Podľa stavu z hlavnej knihy k 31.12.2018 tvoril príjem od občanov za zber a likvidáciu komunálneho a biologického odpadu, vrátane príjmu za nádoby 190 277,44 eur a výdavky za rok 2018 v sume 195 138,89 eur vrátane nádob a nálepiek. Rozdiel medzi príjmami a výdavkami tvorí sumu - 4 861,45 eur.

V rámci kontroly boli sledované aj vybrané údaje v cenových prílohách k zmluvám o zbere, odvoze a zneškodňovaní komunálnych odpadov pre roky 2017, 2018 a 2019, ktoré obec uzatvorila so spoločnosťou AVE SK odpadové hospodárstvo, s. r. o.

V tabuľke sú uvedené dohodnuté ceny za vybrané služby dodávateľa.

Služba	v eur		
	2017	2018	2019
Manipulácia s nádobou 110 l, 120 l (za ks)	0,45	0,47	0,47
Manipulácia s nádobou 240 l	0,55	0,58	0,58
Manipulácia s nádobou 1100 l	2,46	2,58	2,58
Manipulácia s nádobou sklo	3,34	3,50	3,50
Preprava odpadu (km)	1,78	1,86	2,05
Zneškodnenie odpadu – zmesový komunálny odpad (t)	32,06	32,06	35,27
Objemový odpad (1 kontajner)	248,00	260,00	286,00
Biologicky rozložiteľný odpad (lístie, burina, tráva) (t)	15,00	19,80	-
Biologicky rozložiteľný odpad – mix (+ konáre) (t)	22,56	25,08	29,88

Z prehľadu vyplýva, že kým v rokoch 2017 a 2018 nebol zaznamenaný významný nárast cien, pre rok 2019 výrazne vzrástla cena za zneškodnenie zmesového komunálneho odpadu a biologicky rozložiteľného odpadu. Tieto dve položky tvoria najvyšší rozsah poskytovaných a fakturovaných služieb dodávateľa, z čoho vyplýva oprávnený dôvod na úpravu príslušných poplatkov zo strany obce pre obyvateľov smerom nahor v nasledujúcom období.

Určenie sadzby a výpočet výšky poplatku za zber stanovuje zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podľa § 78 ods. 1 písm. a) sadzba poplatku je najmenej 0,0033 eura a najviac 0,0531 eura za jeden liter alebo dm^3 komunálnych odpadov alebo drobných stavebných odpadov alebo najmenej 0,0066 eura a najviac 0,1659 eura za jeden kilogram komunálnych odpadov alebo drobných stavebných odpadov. Ustanovenie § 79 ods. 1 uvádza že, v prípade množstvového zberu, obec určí poplatok ako súčin frekvencie odvozov, sadzby a objemu zbernej nádoby, ktorú poplatník užíva v súlade so zavedeným systémom zberu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov.

Z uvedených ustanovení vyplýva, že napr. ročný poplatok za 26 vývozov 110 l nádoby môže byť určený v rozpätí od 9,438 eur ($110 \times 0,0033 \times 26$) do 151,866 eur ($110 \times 0,0563 \times 26$) a pre 52 vývozov v rozpätí 18,876 eur do 322,036 eur. Obec v súčasne platnom VZN č. 6/2014 (od 13.01.2015) určila v rámci množstvového zberu pre prípad 26 vývozov poplatok 32 eur a pre prípad 52 vývozov 60 eur, čo predstavuje približne pätinu najvyššej prípustnej výšky.

Zákon obmedzuje výšku sadzby poplatku podľa § 78 ods. 2. Sadzba poplatku nesmie byť vyššia ako súčet priemerných nákladov obce na zabezpečenie činností nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi, vrátane nákladov súvisiacich so zabezpečením zberných nádob pripadajúcich na jeden liter, dm^3 alebo kilogram týchto odpadov (pri množstvovom zbere) V kontrolovanom období rokov 2017 a 2018 obec uvedené ustanovenie dodržala, pričom náklady značne prevýšili výnosy.

Potreba úpravy poplatkov vyplynula z prepočtu na základe upravených aktuálnych cien dodávateľa na rok 2019. Podľa vybraných ukazovateľov z výkazu o komunálnom odpade za rok 2018, ktorý obec vypracovala pre Štatistický úrad Slovenskej republiky, zmesový komunálny odpad, ktorý zbierala spoločnosť AVE SK predstavoval objem 2 073 ton a BIO rozložiteľný odpad cca 273 ton. V prípade, že by pre obec v roku 2019 uvedená spoločnosť vyzbierala rovnaké množstvo odpadu, zvýšili by sa podľa nového cenníka náklady za zber a likvidáciu na uvedených dvoch položkách o cca 8 000 eur, bez započítania nákladov na zvýšenú sadzbu za jeden km jazdy, ktorá sa pre rok 2019 zvýšila oproti roku 2017 o cca 0,30 eur.

Pre nasledujúce obdobie aj s ohľadom na zvýšenú potrebu nákladov (zriadenie zberného dvora) odporúčam adekvátne upraviť sadzby poplatkov smerom nahor v rozpočítaní na predpokladaný počet poplatníkov (v roku 2018 cca 3 000 poplatníkov spolu fyzických a právnických osôb).

Správa si kladie za cieľ byť analytickým pokladom pre zrealnenie sadzieb poplatkov v pripravovanom VZN.

Vypracovala:

RNDr. Helena Ničpelyová, PhD.
hlavná kontrolórka obce

V Bernolákove 21.05.2019